

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 63/23

Luxembourg, 20. april 2023

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-621/21 | Intervyuirasht organ na DAB pri MS (Ženske, ki so žrtve nasilja v družini)

Zločin iz časti, pod prisilo sklenjena zakonska zveza in nasilje v družini: generalni pravobranilec J. Richard de la Tour je pojasnil pogoje, pod katerimi je lahko državljanka tretje države upravičena do mednarodne zaščite

Ženski, za katero obstaja tveganje, da postane žrtev teh dejanj, ko se vrne v svojo izvirno državo, se lahko prizna status begunca na podlagi njene pripadnosti „določeni družbeni skupini“

Direktiva 2011/95 o mednarodni zaščiti določa pogoje za priznanje, na eni strani, statusa begunca, in, na drugi strani, subsidiarne zaščite, do katere so lahko upravičeni državljani tretjih držav. Med razlogi, iz katerih je mogoče pridobiti **status begunca**, so preganjanje zaradi rase, verske, nacionalne pripadnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti določeni družbeni skupini. V navedeni direktivi je prav tako pojasnjeno, da se **subsidiarna zaščita** zagotovi vsakemu državljanu tretje države, ki ga ni mogoče šteti za begunca, vendar za katerega obstajajo resni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da bi se, če bi se vrnil v izvirno državo, soočil z utemeljenim tveganjem, da utrpri resno škodo. Zадnjenavedena zajema smrtno kazen, usmrtitev, mučenje ali nečloveško ali ponižujoče ravnanje ali kazen.

Upravno sodišče v mestu Sofija ima pomisleke glede možnosti in vrste mednarodne zaščite, ki jo je treba priznati turški državljanke kurdskega porekla, ki je muslimanske vere (sunitka) in razvezana, med drugim ob upoštevanju dejanj nasilja, ki bi jim lahko bila izpostavljena, če se vrne v svojo izvirno državo. Ta ženska je bila prisiljena v poroko ter je morala po številnih primerih nasilja v družini in groženj tako od moža kot od biološke in moževe družine zapustiti skupno bivališče. Leta 2017 se je cerkveno poročila z drugim moškim, kar je eno leto pred razglasitvijo razveze zakonske zveze s prvim možem. Trenutno je v Bolgariji in pred pristojnimi organi trdi, da se boji za svoje življenje, če bi se morala vrniti v Turčijo.

Na prvem mestu je generalni pravobranilec Jean Richard de la Tour preučil pogoje, pod katerimi se lahko državljanke tretje države, ki tvega, da bo žrtev zločina iz časti ali prisilne poroke ter da bo izpostavljena dejanjem nasilja v družini, ko se bo vrnila v izvirno državo, **prizna status begunca na podlagi njene pripadnosti „določeni družbeni skupini“**. Spomnil je, da Direktiva o mednarodni zaščiti določa dva kumulativna pogoja: na eni strani mora biti članom „določene družbene skupine“ prirojena lastnost ali skupno poreklo, ki ni spremenljivo. V zvezi s tem se je generalni pravobranilec skliceval na določbe Direktive 2011/95,¹ ki določajo, da je treba vidike, povezane s spolom, vključno s spolno identiteto, upoštevati pri določanju pripadnosti „določeni družbeni skupini“. Na drugi strani mora

¹ Člen 10(1)(d), drugi pododstavek, Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9).

ta skupina v tretji državi imeti razločno identiteto, saj jo družba, ki jo obkroža, dojema kot različno.

V zvezi s prvim pogojem je generalni pravobranilec ugotovil, da se lahko spol zadevne ženske povezuje s prirojeno lastnostjo – in sicer z njenim biološkim spolom – „ki je nespremenljiv[a]“ v smislu navedene direktive. V zvezi z drugim pogojem je generalni pravobranilec pojasnil, da je spol sociološki koncept, ki se uporablja tako, da se poleg biološkega spola upoštevajo vrednote in ponazoritve, ki so z njim povezane. Tako je spol pojem, ki mora omogočiti, da se poudari dejstvo, da so razmerja med ženskami in moškimi v posamezni družbi ter neenakosti, ki lahko iz tega izhajajo zaradi moških in ženskih vlog, dodeljenih na podlagi bioloških razlik, pridobile in oblikovale družbe ter da se torej lahko s časom in glede na družbe in skupnosti razvijajo različno. Generalni pravobranilec je zato menil, da so ženske zgolj zaradi položaja žensk primer družbene celote, ki jo opredeljujejo prirojene in nespremenljive lastnosti, ki jih družba lahko dojema različno glede na njihovo izvirno državo, in to zaradi družbenih, pravnih ali verskih norm te države ali običajev skupnosti, ki ji pripadajo. Generalni pravobranilec je sklenil, da pristojni nacionalni organ lahko ugotovi, da zadevna ženska **zaradi svojega spola pripada „določeni družbeni skupini“**, ker bi bila v izvorni državi zaradi vrnitve izpostavljena hudemu nasilju v družini, ki je v nekaterih skupnostih tradicionalno.

Generalni pravobranilec je prav tako pojasnil, da se dejanja preganjanja, ki bi jim zadevna ženska lahko bila izpostavljena v izvorni državi, lahko upoštevajo za določitev razločne identitete skupine v tej državi. Menil je, da je narava dejanj preganjanja, ki se nanašajo na določene žrtve, tista, ki omogoča opredelitev „razločne identitete“ neke „družbene skupine“. Navedena direktiva² se nanaša na dejanja, ki so posebej reprezentativna za dejanja nasilja na podlagi spola, ker so usmerjena proti neki osebi zaradi njenega spola ali spolne identitete ali ker nesorazmerno prizadevajo osebe določenega spola. Glede dejanj nasilja v družini je generalni pravobranilec ugotovil, da se lahko ta kažejo z izredno hudimi dejanji ali ponavljajočim se nasiljem, ki lahko privede do hude kršitve temeljnih pravic osebe.

Na drugem mestu je J. Richard de la Tour pojasnil, da se je treba, ko gre za dejanja preganjanja, ki jih stori nedržavni subjekt, prepričati, da je izvirna država sposobna in želi zagotoviti učinkovito zaščito pred dejanji preganjanja.

Pristojni nacionalni organ mora opraviti poglobljeno individualno oceno prošnje za mednarodno zaščito.

Upoštevati mora vse upoštevne elemente, ki se nanašajo na izvirno državo, zlasti pa zakone in predpise te države ter način njihove uporabe. Po tej oceni **mora** pristojni organ **ugotoviti, ali obstaja vzročna zveza med**, na eni strani, razlogi, na katerih temeljijo dejanja nasilja, in sicer **pripadnostjo zadevne osebe** določeni družbeni skupini, in, na drugi strani, **neobstojem zaščite od organov izvirne države**.

Nazadnje je generalni pravobranilec v zvezi s priznanjem subsidiarne zaščite menil, da kadar pristojni nacionalni organ ugotovi, da **ta državljanka** v primeru vrnitve v izvirno državo **tvega, da bo usmrčena v imenu časti družine ali skupnosti ali da bo žrtev mučenja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kazni kot posledice zlasti nasilja v družini**, mora ta organ ta dejanja **opredeliti kot „resno škodo“** v smislu Direktive o mednarodni zaščiti. V tem okviru se zadevni osebi lahko prizna subsidiarna zaščita.

Pristojni nacionalni organ mora – da bi ugotovil, ali je to tveganje utemeljeno – ugotoviti, ali organi tretje države oziroma stranke ali organizacije, ki jo nadzorujejo, nudijo zaščito pred to resno škodo.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za

² Uvodna izjava 30 Direktive 2011/95.

druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki s predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

